

Image not found

Couverts de Cologne (Cobèrts de Colonia)

Las bastidas

2 - Istòria - Elements per ua istòria de la Gasconha

Entre los sègles XIIau e XIIIau, detzenadas de bastidas estón edificadas en Gasconha. Aqueras creacions s'espandishen de 1255 (fondacion de Montreal) a 1322 (fondacion de Plasença).

Aqueras bastidas son vilatges novèls bastits lo mes sovent sus terradors verges de construccions (espacis coberts de bòsques per exemple) coma a **Florença o a Gimont**, mès tornan tanben prènguer un centre preexistent (ex : Jegun, Miradors).

Cartas son redigidas entà oficializar los novèls vilatges :

- ua carta de pareatge entre l'autoritat fondata (ex : lo comte d'Armanhac, los representants deus reis de França e d'Anglatèrra) e los proprietarisde terrenhs (sovent senhors eclesiastics)
- ua carta de costumas que precisa los drets e los devers deus poblants. S'agish d'atirar poblants numeroses e mes la carta de costumas ei avantatjosa, mes los candidats son numeroses...

Los fondators an tanben mes d'un interès dins la fondacion d'aqueras bastidas : permeten de mercar lo territori dins un contèxe de guèrra frequenta entre sobeiransfranceses e angleses mès tanben entre senhors locaus entre eths. Las fondacions pòrtan tanben revenguts supplementaris pr'amor de las numerosas talhas pagadas peus colons o mercands pendent los mercats o las hèiras.

Las bastidas an lo mes sovent un aspècte geometric dambe un plan rectangular (Masseuva, per exemple) mès cau tanben s'adaptar a las constrentas deu relhèu : atau la bastida de Pavia preng la fòrma d'un poligòn...

Las carrèras son generalament perpendicularas e mian a ua plaça bèra, centrala o excentrada. Aquera plaça presenta lo mes sovent coberts entà las mercandisas deus comerçants dambe, en mes, ua hala que pòt albergar la maison comuna (ex : Colonha).

Las bastidas prenguen plan sovent noms variats en ligam dambe **la sua especificitat** (Labastida d'Armanhac, Vilanova de Marçan), deu **son site** (Masseuva : maison de la seuva, deus bòsques), **deu nom deu son fondata** (Marciac, Solomiac). Plan sovent, las novèlas fondacions prenguen **lo nom de granas ciutats europèas** : Valença, Colonha, Florença, Pavia...

Se fòrça bastidas estón edificadas, totes n'an pas avut un desenvolopament important ; se mes d'ua son auèi vilas de quauqua importància (ex : Gimont, Granada, Sent-Lis), d'autas ne son pas mes que vilatjots (ex : Fajòlas, Rasengas) e mèma an completament desapareishut austanlèu la fin de l'Edat Mejana (Senta-Maria deu Desèrt, Gilhac).

http://www.persee.fr/doc/shmes_1261-9078_1992_act_21_1_1578

<http://www.bastides.org/>

<http://bastidess.free.fr/>

Friza cronologica

Frise

Image not found

https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/frises/1113212.bastide_oc.png

Lexic

Bastida

petita vila fortificada au plan regular, construsida a l'edat mejana, enter 1222 e 1373, majoritariament en Gasconha e Lengadòc, per decision senhorala entà atirar ua populacion novèla. Las bastidas son au còp la constitucion d'un poder politic e economic locau e au còp l'institucion d'un plan locau d'urbanisme.

Carta

tèxte oficial que definish los drets e los dévers deus senhors e deus poblants.

Senhor

persona (nòble o ecclesiastica) que possedish ua senhoria, ua tèrra sus la quina a autoritat.

Edat Mejana

periòda que separa l'Antiquitat de l'epòca moderna e que s'esten sus un millenari deu siècle Vau au siècle XVau.

Questions

1. A quina tempsada las bastidas estón construsidas ?
2. Qui decida de la construccion de las bastidas ? Perqué ?
3. Relhevatz dus punts communs e duas diferéncias pertocant las bastidas gasconas.
4. Las bastidas son totas devengudas importantas ?

Activitats

Image not found

<https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/vignettes/171118jeu-bastides-en-oc.png>

Image not found

<https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/images/footer-pdf.png>

